

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
01.03.2021. - 05.03.2021.

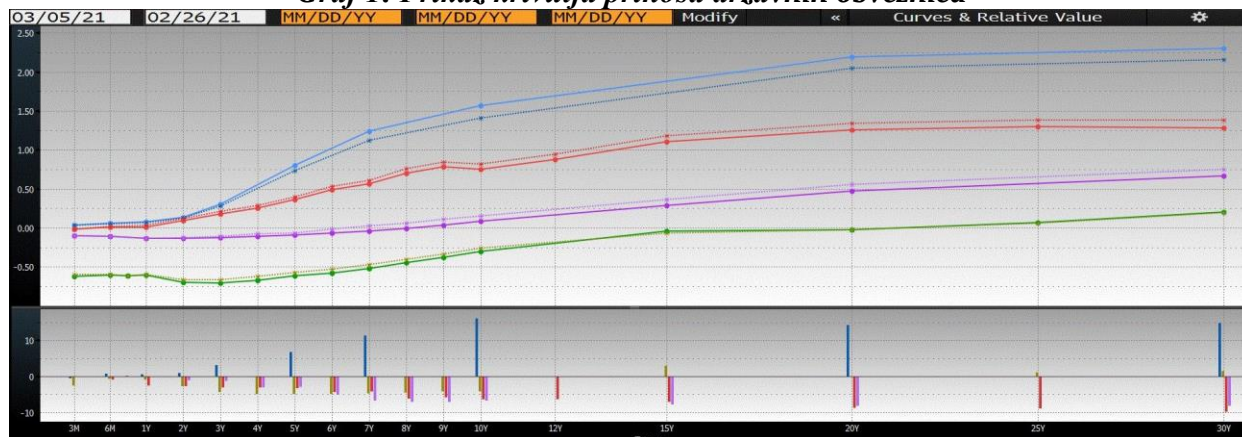
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Euro-zona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	26.2.21	-	5.3.21	26.2.21	-	5.3.21	26.2.21	-	5.3.21	26.2.21	-	5.3.21
2 godine	-0,66	-	-0,69	0,13	-	0,14	0,13	-	0,10	-0,11	-	-0,13
5 godina	-0,57	-	-0,62	0,73	-	0,80	0,40	-	0,37	-0,06	-	-0,09
10 godina	-0,26	-	-0,30	1,40	-	1,57	0,82	-	0,76	0,16	-	0,10

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	26.2.21	-	5.3.21
3 mjeseca	-0,591	-	-0,577
6 mjeseci	-0,623	-	-0,626
1 godina	-0,605	-	-0,603

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 05.03.2021. godine (pune linije) i 26.02.2021. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi obveznica eurozone, osobito onih sa dužim rokom dospelja, su na početku prošlog tjedna bilježili pad. Ipak, polovicom tjedna prinosi, posebno kod obveznica sa dužim rokom dospelja, su povećani, prateći rast prinosa obveznica u SAD. Pored toga, na rast prinosa utjecali su navodi nepotvrđenih izvora da kreatori monetarne politike ECB ne vide potrebu za drastičnim akcijama, koje bi za cilj imale utjecaj na rastuće prinose državnih obveznica, jer vjeruju da je rizik po ekonomiju podnošljiv sa verbalnim intervencijama, kao i sa fleksibilnošću programa kupovina obveznica. Ovakve vijesti dolaze nakon što je u posljednje vrijeme sve više zvaničnika ECB ukazalo na spremnost ove institucije da ponovo razmotre programe kvantitativnih olakšica ukoliko se pokaže da bi nedavni rast prinosa mogao da negativno djeluje na sveukupne uvjete financiranja. Usprkos ovakvim izjavama, objavljeni tjedni podaci ECB su pokazali da je ECB smanjila obujam kupovina u okviru PEPP programa na 16,9 milijardi EUR, a što je najmanji iznos zabilježen u protekla četiri tjedna. ECB održava sjednicu 11. ožujka i očekuje se da će posebna pažnja biti posvećena upravo rastu prinosa. Prema istraživanju Bloomberg, ECB će pojačati tempo kupovina u okviru PEPP programa kako bi utjecala na obuzdavanje rastućih prinosa na državne

obveznice. Više od polovice sudionika ovoga istraživanja očekuje da će navedeni program biti produžen nakon ožujka sljedeće godine. U prosjeku se očekuje da će od ukupne vijednosti ovog programa, koji iznosi 1,85 bilijuna EUR, ECB izvršiti kupovine obveznica u vrijednosti 1,6 bilijuna EUR. Do kraja tjedna prinosi obveznica su korigirani na niže. Promatrano na tjednoj razini, prinosi njemačkih obveznica su smanjeni između 3,5 i 5 baznih bodova, a prinosi italijanskih obveznica između 1 i 7 baznih bodova.

Deutsche Bundesbank je objavila da prvi put od 1979. godine neće izvršiti raspodjelu profita vladi.

Ova odluka je pojašnjena na način da se priprema za „značajne“ rizike koji se povezuju sa pandemijskim stimulativnim programima. Bundesbank je objavila da je u prošloj godini povećala iznos rezervacija za 2,4 milijarde EUR kako bi se zaštitila od neizvršenja obveza i rizika kamatnih stopa.

Nakon što je objavljen podatak o rastu PMI indeksa prerađivačkog sektora u eurozoni, glavni ekonomista IHS Markita Williamson je izjavio da snažna ekspanzija prerađivačkog sektora očigledno pomaže da se neutraliziraju slabosti koje su i dalje prisutne zbog pandemije u mnogim sektorima koji blisko djeluju sa krajnjim potrošačima, što predstavlja olakšavajuću okolnost zbog utjecaja nedavnih mjera zatvaranja ekonomija u mnogim zemljama, te na taj način pomaže da se ograniči sveukupna ekonomska kontrakcija.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa inflacije – EZ (prelim.)	VELJAČA	0,9%	0,9%	0,9%
2.	Temeljna stopa inflacije – EZ (prelim.)	VELJAČA	1,1%	1,1%	1,4%
3.	Proizvođačke cijene – EZ (G/G)	SIJEČANJ	0,1%	0,0%	-1,1%
4.	PMI indeks prerađivačkog sektora – EZ (final.)	VELJAČA	57,7	57,9	54,8
5.	PMI indeks uslužnog sektora – EZ (final.)	VELJAČA	44,7	45,7	45,4
6.	PMI kompozitni indeks – EZ (final.)	VELJAČA	48,1	48,8	47,8
7.	GDP – Belgija (final.) tromjesečno	IV tromjesečje	0,2%	-0,1%	11,6%
8.	GDP – Italija (final.) tromjesečno	IV tromjesečje	-2,0%	-1,9%	15,9%
9.	GDP – Italija (G/G)	2020. godina	-8,9%	-8,9%	0,3%
10.	GDP – Austrija (final.) tromjesečno	IV tromjesečje	-4,3%	-2,7%	11,8%
11.	GDP – Irska (tromjesečno)	IV tromjesečje	-	-5,1%	11,8%
12.	Odnos deficita i GDP-a – Italija (G/G)	2020. godina		9,5%	1,6%
13.	Trgovinska bilanca – Francuska (u milijardama EUR)	SIJEČANJ	-3,40	-3,95	-3,57
14.	Tvorničke porudžbine – Njemačka (G/G)	SIJEČANJ	1,9%	2,5%	6,1%
15.	Maloprodaja – EZ (G/G)	SIJEČANJ	-1,2%	-6,4%	0,9%
16.	Maloprodaja – Njemačka (G/G)	SIJEČANJ	1,7%	-8,7%	2,8%
17.	Maloprodaja – Italija (G/G)	SIJEČANJ	-	-6,8%	-3,2%
18.	Maloprodaja – Portugalija (G/G)	SIJEČANJ	-	-10,9%	-4,2%
19.	Obujam maloprodaje – Irska (G/G)	SIJEČANJ	-	-14,1%	8,3%
20.	Stopa nezaposlenosti – EZ	SIJEČANJ	8,3%	8,1%	8,1%
21.	Stopa nezaposlenosti – Belgija	SIJEČANJ	-	5,6%	5,8%
22.	Stopa nezaposlenosti – Njemačka	VELJAČA	6,0%	6,0%	6,0%
23.	Promjena broja zaposlenih – Španjolska (u '000)	VELJAČA	10,0	44,4	76,2

SAD

Tijekom proteklog tjedna Zastupnički dom Kongresa SAD je odobrio predloženi Zakon o pomoći zbog pandemije Covid19 u vrijednosti od 1,9 bilijuna USD, a u drugoj polovici tjedna Senat je prihvatio predloženi zakon, koji nakon finalne dozvole Zastupničkog doma predsjednik Biden treba da potpiše kao zakon.

Fed je objavio Beige Book u kojoj je navedeno da većina biznisa ostaje optimistična vezano za pitanje poslovanja u narednih šest do dvanaest mjeseci, s obzirom na to da cjepivo protiv virusa Covid19 postaje sve više dostupno.

Prinosi na desetogodišnje obveznice su tijekom proteklog tjedna bilježili rast, pri čemu je značajniji rast zabilježen nakon što je predsjednik Fed Powell istaknuo da će monetarna politika Fed ostati stabilna, čak i u slučaju poboljšanja ekonomije i u momentu kada inflacija počne da raste. Powell je istaknuo da se očekuje da središnja banka bude strpljiva u povlačenju mjera ekonomske podrške, uzimajući u obzir da je tržište rada daleko od pune zaposlenosti, kao i da je u posljednjim mjesecima učinjen skroman napredak

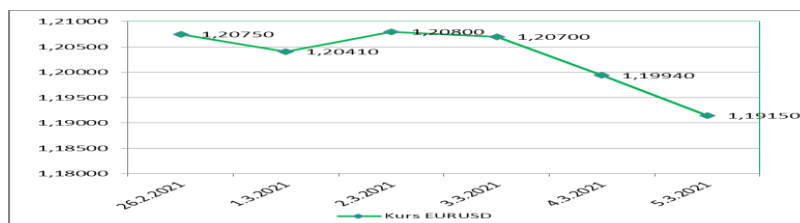
na ovom tržištu. Komentari koje je juče dao Powell nisu uspjeli da ublaže strahove da Fed presporo reagira na nedavni rast inflatornih očekivanja i prinosa na dugoročne obveznice. Powell je, u tom kontekstu, istaknuo da su ga zabrinuli neuređeni odnosi na tržištu, kao i uporno pooštavanje finansijskih uvjeta koji, šire promatrano, predstavljaju prijetnju za dostizanje ciljeva Fed-a. Skorije promjene na tržištu obveznica Powell je označio kao “zapažene”, te je istaknuo da su “privukle njegovu pažnju”, ali i dalje smatra da u slučaju nezdravog rasta inflacije postoje alati kojima će se osigurati da dugoročna inflatorna očekivanja ostanu dobro usidrena na razini od 2%. Powell je istaknuo da će se ove mjere koristiti kako bi se dugoročna inflatorna očekivanja održala na planiranoj razini.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI prerađivački sektor F VELJAČA	58,5	58,6	58,5
2.	PMI uslužni sektor F VELJAČA	58,9	59,8	58,9
3.	ISM prerađivački sektor VELJAČA	58,9	60,8	58,7
4.	MBA aplikacije za hipotekarne kredite 26.veljače	-	0,5%	-11,4%
5.	ADP promjena broja uposlenih VELJAČA	205.000	117.000	195.000
6.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć 27.veljače	750.000	745.000	736.000
7.	Kontinuirani zahtjevi nezaposlenih za pomoć 20.veljače	4.300.000	4.295.000	4.419.000
8.	Promjene zaposlenih na plat.listama nefar. sektor VELJAČA	200.000	379.000	166.000
9.	Stopa nezaposlenosti VELJAČA	6,3%	6,2%	6,3%
10.	Trgovinska bilanca (u mlrd USD) SIJEČANJ	-67,5	-68,2	-66,6

USD je aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD zabilježio pad sa razine od 1,2075 na razinu od 1,1915.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

BoE očekuje da će ekonomija Velike Britanije u I tromjesečju 2021. godine zabilježiti kontrakciju od 4%, što je oštiri pad u odnosu na bilo koje tromjesečje tijekom krize 2008/09. godine, iako je ovaj očekivani pad značajno manji od pada zabilježenog prošlog proljeća, a koji je iznosio 20%.

Ministar financija Sunak je tijekom proteklog tjedna prezentirao proračun, te je tom prilikom ukazao na produženje programa podrške ekonomiji zbog pandemije, koje će biti skupo i najavio povećanje poreza za mnoge biznise jer je neophodno fokus pomjeriti na poboljšanje javnih financija. Sunak je istaknuo da će se ekonomija vratiti na pretpandemijske razine sredinom 2022. godine, šest mjeseci ranije u odnosu na prethodna očekivanja. Među novim mjerama ekonomske podrške nalazi se petomjesečno produženje plana za spašavanje radnih mjesta, veća podrška za samozaposlene, te nastavak hitnog povećanja socijalnih davanja i produženje smanjenja PDV-a za sektor ugostiteljstva. Smanjenje poreza za one koji prvi put kupuju nekretninu također je produženo do lipnja.

EU Parlament je odgodio određivanje datuma za ratificiranje trgovinsko-sigurnosnog sporazuma sa Velikom Britanijom nakon što je premijer Johnson optužen da je prekršio međunarodno pravo u dijelu Sjeverne Irske, i to drugi put. Ipak, glasnogovornik Vlade Velike Britanije je kasnije izjavio da su ove mjere zakonite i u skladu sa progresivnom i dobronamjernom primjenom protokola. Premijer Johnson je predstavio plan ukidanja mjera lockdowna, po kome se prvo otvaraju škole, potom postupno ublažavaju ograničenja u kontaktu sa drugim ljudima, kao i ponovno otvaraju manje značajne prodavnice. U završnoj fazi ukidanja mjera, koja bi trebala biti do 21. lipnja, vlada se nada da će ukloniti sva preostala zakonska ograničenja kontakata između ljudi. Ministar financija Sunak je zatražio podršku od Amerike za pokretanje međunarodne kampanje povećanja poreza za online kompanije, kao što je Amazon.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Neto potrošački krediti (u mlrd GBP)	SIJEČANJ	-2,0	-2,4	-0,9
2.	Broj odobrenih hipotekarnih zajmova	SIJEČANJ	98.000	99.000	102.800
3.	PMI prerađivački sektor F	VELJAČA	54,9	55,1	54,9
4.	PMI uslužni sektor F	VELJAČA	49,8	49,6	49,8
5.	PMI kompozitni indeks F	VELJAČA	49,8	49,6	49,8
6.	PMI građevinski sektor	VELJAČA	51,0	53,3	49,2
7.	Nationwide cijene kuća (G/G)	VELJAČA	5,6%	6,9%	6,4%
8.	Monetarni agregat M4 (G/G)	SIJEČANJ	-	13,3%	13,5%

Tijekom proteklog tjedna GBP je aprecirala u odnosu na EUR, te je tečaj EURGBP zabilježio pad sa razine od 0,86703 na razinu od 0,86124. GBP je deprecirala u odnosu na USD, pa je tečaj GBPUSD zabilježio pad sa razine od 1,3933 na razinu od 1,3841.

JAPAN

Donji dom Parlamenta je odobrio rekordan proračun u vrijednosti 1 bilijun USD za nadolazeću fiskalnu godinu, a zakonodavci već raspravljaju o dodatnim stimulansima kako bi se borili sa ekonomskim padom prouzrokovanim pandemijom. Kao i mnoge druge zemlje i Japan je velike sume utrošio na suprotstavljanje pandemiji, ali je to zemlja koja u industrijskom svijetu ima najveće opterećenje duga. Zbog toga analitičari upozoravaju da bi dodatni stimulansi mogli da utječu na rast prinosa japanskih obveznica i troškova državnog zaduživanja, koji su do sada održavani niskom masovnom likvidnošću koju je pružala BoJ.

Guverner BoJ Kuroda je u izjavi krajem tjedna dao do znanja da povećanje dozvoljenih odstupanja oko ciljane razine prinosa desetogodišnjih japanskih obveznica neće biti tema rasprave na narednoj sjednici BoJ.

BoJ je pod pritiskom da ublaži pravila koja se odnose na kupovine investicijskih trustova nekretnina. Prema trenutnim pravilima investiranje BoJ u ovu vrstu aktive je ograničeno na maksimalno 10% u određenom trustu nekretnina, pa se očekuje da će se na sjednici koja se održava u drugoj polovici ožujka raspravljati i o ovom pitanju. Guverner BoJ Kuroda je također izjavio da BoJ mora ubzati istraživanje i potaći raspravu sa drugim središnjim bankama o utjecaju klimatskih promjena na monetarnu politiku i rizicima koje te promjene mogu izazvati financijskim institucijama.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Monetarna baza (G/G)	VELJAČA	-	19,6%	18,9%
2.	Stopa nezaposlenosti	SIJEČANJ	3,0%	2,9%	3,0%
3.	Prodaje (kompanije) (G/G)	IV tromjesečje	-	-4,5%	-11,5%
4.	Profiti kompanija (G/G)	IV tromjesečje	-	-0,7%	-28,4%
5.	Kapitalna potrošnja (G/G)	IV tromjesečje	-2,0%	-4,8%	-10,6%
6.	PMI kompozitni indeks (final.)	VELJAČA	47,6	48,2	47,1
7.	Indeks povjerenja potrošača	VELJAČA	30,0	33,8	29,6

JPY je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio rast sa razine od 128,67 na razinu od 128,98. JPY je deprecirao i u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio rast sa razine 106,57 na razinu od 108,31.

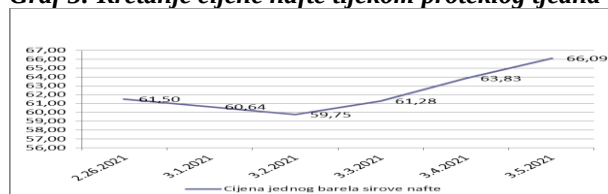
NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 61,50 USD (50,93 EUR).

Cijena nafte je tijekom proteklog tjedna bila pod utjecajem očekivanja rezultata sastanka OPEC+ koji je održan u četvrtak. U takvim okolnostima cijena je do srijede imala postupnu tendenciju smanjenja. Investitori su očekivali da će OPEC+ donijeti odluku o povećanju obujma proizvodnje. Točnije, investitori su vjerovali da će do povećanja vjerojatno doći, ali nisu pretpostavljali u kojoj veličini, te su pojačali prodaje sa ciljem realizacije profita, a što se odražavalo na pad cijene ove aktive. Usprkos ovakvim očekivanjima, OPEC+ je na sastanku koji je održan u četvrtak iznenadio tržište, jer su članice donijele odluku da nastave sa smanjenim obujmom proizvodnje i ponude nafte. Ovo tijelo je donijelo odluku da se u travnju nastavi sa dosadašnjim obujmom proizvodnje uz određene izuzetke. Odobren je nastavak dosadašnjeg obujma proizvodnje, osim za Rusiju i Kazahstan, kojima je dozvoljeno da povećaju obujam proizvodnje za 130.000 i 20.000 barela dnevno, respektivno. Nakon ovih vijesti cijena nafte je povećana. Ovakav trend rasta cijene nafte se nastavio i tijekom trgovanja u petak, te je cijena ovog energenta tijekom trgovanja premašila razinu od 65 USD po barelu. Ove vijesti su utjecale i na to da Goldman Sachs revidira očekivanja za kretanje cijene nafte u II i III tromjesečju, te sada očekuje da bi cijena jednog barela mogla iznositi 75 USD i 80 USD, respektivno. Citygroup smatra da će cijena nafte, do kraja ožujka, a prije narednog sastanka OPEC+ biti povećana na 70 USD. Tijekom vikenda se dogodio i napad na naftna polja Saudijske Arabije, što se odrazilo na dalji rast cijene ovog energenta. Ipak, predstavnici Saudijske Arabije su istaknuli da je šteta izazvana ovim napadom veoma ograničena.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 66,09 USD (55,4793 EUR). Promatrano na tjednoj razini cijena nafte je povećana za 7,46%.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

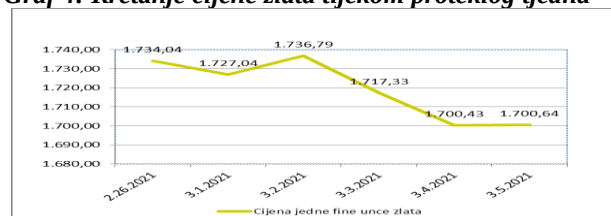
Pripremlili:
Služba Front Office

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.734,04 USD (1.436,06 EUR).

Tijekom proteklog tjedna cijena zlata je imala tendenciju pada uglavnom pod utjecajem jačanja dolara i rasta prinosa na državne obveznice SAD. Početkom tjedna zabilježen je blagi rast cijene zlata, nakon čega se do kraja tjedna cijena smanjivala, te je u četvrtak smanjena ispod razine od 1.700 USD po unci, a na ovoj razini se zadržala i posljednjeg radnog dana u tjednu. Volatilnost cijene zlata tijekom proteklog tjedna rezultat je očekivanja konačnog usvajanja paketa pomoći u SAD vrijednog 1,9 bilijuna USD, kao i očekivanja kretanja inflacije. Volatilnost je posebno bila izražena početkom tjedna, te je na zatvaranju trgovanja u ponedjeljak zabilježen pad cijene ovog plementog metala. U narednim danima cijena zlata je imala tendenciju smanjenja, te se našla blizu najniže razine u posljednjih devet mjeseci pod utjecajem snažnog rasta prinosa na državne obveznice SAD. Predsjednik Feda Powell je u drugoj polovici tjedna ukazao na to da će monetarna politika Feda ostati stabilna čak i u slučaju poboljšanja ekonomije i u momentu kada inflacija počne da raste. Powell je istaknuo da se očekuje da središnja banka bude strpljiva u povlačenju mjera ekonomske podrške, uzimajući u obzir da je tržište rada daleko od pune zaposlenosti, kao i da je u posljednjim mjesecima učinjen skroman napredak na ovom tržištu. Skorije promjene na tržištu obveznica Powell je označio kao "zapažene", te je istaknuo da su "privukle njegovu pažnju", ali i dalje smatra da u slučaju nezdravog rasta inflacije postoje alati kojima će se osigurati da dugoročna inflatorna očekivanja ostanu dobro usidrena na razinu od 2%. Nakon ovih izjava cijena zlata je tijekom trgovanja smanjena ispod 1.700 USD.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.700,64 USD (1.427,31 EUR). Na tjednoj razini cijena zlata je zabilježila pad za 1,93 %.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu otačnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.